

Min egen og Socialdemokratiets indgang til spørgsmålet efter »Gravskrift eller fremtidsvision« er, at vi i fuldt mål og måske endda endnu stærkere end nogen sinde tidligere har behov for det nordiske samarbejde og den nordiske forankring med de værdier, vi deler, på trods af at vi i mange sammenhænge har indrettet os forskelligt.

Kl. 13.10

Jeg vil gerne prøve i tre hovedpunkter at ridsen den fremtidsvision op, som vi i den socialdemokratiske folketingsgruppe ser som noget, vi gerne vil være med til at investere i, for den anden del af overskriften er sandheden. Hvis vi skal nå noget med det nordiske samarbejde, så skal vi ville noget med det.

Jeg har hørt kolleger, der tidligere har været medlem af Nordisk Råd, stille sig op og sige, at det dog er noget af det mest dødsyge, de har deltageret i. Min reaktion er, at det synes jeg er en meget hård dom over dem selv, for hvis det er sådan, at man i øvrigt har engagement og kraft og vilje til at ville bruge det nordiske samarbejde til noget, så er alle håndtagene der, og vi kan bruge det. Vi vil i den socialdemokratiske folketingsgruppe meget gerne være nogle af dem, der går i spidsen for at bruge det. Derfor de tre hovedpunkter.

Punkt 1: Det indennordiske samarbejde, samarbejdet imellem vore fem nordiske lande og de tre selvstyrende områder.

Det var jo sådan set det, der bar de første 40 år, indtil Muren faldt, at vi udviklede mange former for samarbejde. Man kunne bruge hinandens uddannelsesinstitutioner, vi afskaffede pas, når vi rejste imellem de nordiske lande, før nogen anden fik den idé andre steder – det har vi jo fået og udviklet i Europa, efter at vi gjorde det først i Norden – vi har kultursamarbejde, vi har erhvervssamarbejde, vi har samarbejde på kryds og tværs, og vi har lavet en lang række aftaler for nordboere, som bevæger sig på tværs af de nordiske landegrænser, om, hvordan vi har rettigheder også i de øvrige nordiske lande, uanset om vi kommer fra det ene eller det andet nordiske land.

Her har vi stadig væk en opgave, og det har vi jo fået dokumenteret meget klart og tydeligt, siden vi havde en tilsvarende debat for et år siden, med den Norrbackrapport, som er blevet præsenteret for os. Det er en lille smule tankevækkende, at når man går ud og spørger de ca. 40.000, der bevæger sig på tværs – arbejdsmæssigt, bopælsmæssigt og på anden måde – af de

nordiske grænser i løbet af et år og spørger dem, om de synes, alting er enkelt og ting fungerer, og om det er regler, der er til at forholde sig til, eller de løber ind i problemer, så er deres svar, at de oplever ganske mange problemer, at de støder ind i meget bureaukrati, at der er en stor mangel på viden om de aftaler, der er indgået, og at man i øvrigt også løber ind i en række problemer, som vi ikke har fået løst eller ikke har fået løst godt nok. Når man så spørger ovre hos systemerne, så er systemernes svar, at de sådan set synes, det fungerer rigtig godt.

Jeg vil nu sige, at jeg vil knytte mig mest til de udsagn, der kommer fra dem, der bliver ramt eller må leve med de mange besværligheder, der er. Dem skal vi have gjort noget ved, og derfor er vi nødt til målrettet, konkret og præcist at følge op på Norrbacks rapport, og det vil jeg gerne have mulighed for og lov til at stå i spidsen for, som jeg har gjort i den referencegruppe, vi har nedsat i Nordisk Råd.

Hvis det skal lykkes, er vi nødt til at inddrage Folketinget og Folketingets udvalg på en helt anden måde, end vi har gjort hidtil. Derfor håber jeg også på opbakning til den anbefaling, den rekommandation, der kommer fra Nordisk Råd ved sessionen i næste uge, om, at det, når lovforslag fremsættes i vore nationale parlamenter, må være helt naturligt, at vi dér gør opmærksom på problemer af nordisk karakter på samme måde, som vi allerede gør det i forhold til EU. Det er jo noget, der inddrager hele feltet: kultur, uddannelse, erhverv, skat, det sociale område og pensioner, når nordboere bevæger sig på tværs af landegrænser osv. Der er nok at tage fat på.

Punkt 2: Vores nærområder, som vi har arbejdet meget med og meget tæt sammen med i mange forskellige sammenhænge både på ministerplan og på parlamentarikerside, siden Muren faldt. Jeg tror, vi har lov til at sige, at det samarbejde, vi har haft dér både parlamentarisk og på ministerniveau i forhold til eksempelvis de tre baltiske lande, har været afgørende for, at vi nu står og kan forvente og regne med og håbe på, at udvidelsen i EU med ti lande og derunder alle de tre baltiske lande falder på plads i København i december her senere i år, om to måneder.

Derfor har vi alligevel stadig væk en stor opgave at følge op på – også efter udvidelsen, efter at vi er blevet 25 lande – i vores nordiske samarbejde, og i den sammenhæng kommer vi, tror jeg, til at koncentrere endnu flere kræfter i for-